

Центр професійного розвитку
педагогічних працівників
Вінницької міської ради

21-22 серпня 2024

Людмила
Молошнюк,
завідувач відділу
дошкільної освіти
КЗВО «ВАБО»

Фаховий модуль для професійної спільноти вихователів, асистентів вихователя ЗДО

Лариса
Бондарчук,
консультант КУ
«ЦПРПП ВМР»

Ніна Сокиринська,
консультант
КУ «ЦПРПП ВМР»

Наталія Данильчук,
вихователь-методист
ЗДО № 17

Наталія Кравчук,
вихователь-методист
ЗДО № 67

21.08.2024

13:30

Ніна
Сокиринська

**Фаховий модуль для професійної
спільноти
вихователів, асистентів вихователя
ЗДО**

**Тема: «Особливості організації
освітнього процесу в ЗДО в умовах
дії воєнного стану у 2024-2025 н.р..
Облаштування освітнього
простору».**

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ДОШКІЛЬНУ ОСВІТУ»

Прийнятий Верховною Радою України

06.06.2024 р. № 3788-ІХ

Вступає в дію 07.07.2025

Постійна адреса:

<https://zakon.rada.gov.ua/go/3788-20>

**Головне завдання для педагогів під час здійснення освітнього процесу у період дії воєнного стану -
убезпечення учасників освітнього процесу.**

ОРГАНІЗАЦІЯ БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

Лист МОН №1/3737-22 від 29.03.22 року

«Про забезпечення психологічного супроводу учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні»

Лист МОН від 02.04.2022 № 1/3845-22

«Про рекомендації для працівників закладів дошкільної освіти на період дії воєнного стану в Україні»

➤ **Лист МОН від 31.05.2023 № 4/1798-23**

«Рекомендації щодо організації діяльності ЗДО в літній період в умовах воєнного стану»

➤ **Лист МОН від 20.06.2023 № 1/8820**

«Про організацію безпечного освітнього простору в закладах дошкільної освіти та обладнання укриттів».

ДОДАТКИ ДО ЛИСТА МОН «ПРО РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ ЗДО НА ПЕРІОД ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ»
ВІД 02.04.2022 № 1/3845-22

Методичні рекомендації:

«Щодо здійснення освітньої діяльності з питань дошкільної освіти на період дії правового режиму воєнного стану» (додаток 1);

«Щодо здійснення заходів захисту вихованців під час освітнього процесу в умовах воєнного стану та надзвичайної ситуації» (додаток 2);

«План дій вихователя закладу дошкільної освіти у випадку адзвичайної ситуації» (додаток 3).

ПОКАЗНИКИ ГОТОВНОСТІ ЗДО ДО РОБОТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

обов'язкова наявність у закладі укриття, яке відповідає вимогам ДСНС;

чіткі інструкції для персоналу щодо реагування на небезпечні ситуації, загрози, план евакуації;

систематизований порядок оповіщення учасників освітнього процесу про безпеку;

апробована система навчання та тренування персоналу щодо дій в екстремальних ситуаціях, надання домедичної допомоги всім учасникам освітнього процесу;

оздоровча спрямованість освітнього процесу;

безпечна територія та система профілактичних заходів щодо мінної безпеки.

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ УКРИТТЯ В ЗДО

- Організувати та облаштовувати укриття в ЗДО слід з позиції безпеки та комфорту дітей дошкільного віку.
- Слід звернути увагу на колір фарби для стін укриття і надати перевагу світлим відтінкам.
- Підняти настрій та відволікти дітей допоможуть художнє оформлення та доречне декорування стін.

ВИМОГИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО ОБЛАДНАННЯ УКРИТТЯ В ЗДО

- відповідність загальним вимогам ДСНС,
- наявність місць для відпочинку дітей, ігрових та розвивальних осередків,
- інформативність, змістовність,
- відповідність віковим особливостям,
- здатність стимулювати когнітивний, емоційно-ціннісний та діяльнісно-поведінковий розвиток дітей.

ДИДАКТИЧНЕ ОБЛАДНАННЯ

- технічні засоби навчання,
- дидактичні, настільно-друковані ігри,
- різні види театрів,
- шашки, шахи,
- набори для малювання та поробок з паперу, природного матеріалу тощо.

ПЕРЕБУВАННЯ ДІТЕЙ В УКРИТТЯХ

Обов'язкова умова перебування дітей в укриттях

- спланований змістовий контент роботи,
- різноманітні активності, які допоможуть зняти рівень напруги, заспокоїтися, пережити цей час з користю і не призупинити освітній процес.

Цьому сприяє спеціальне обладнання, підбір іграшок та атрибутів.

Особлива увага - психологічному супроводу учасників освітнього процесу.

ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Усім педагогам ЗДО в умовах війни необхідно володіти:

**елементарними навичками подолання тривожності,
нападів панічної атаки,**

**вміти переспрямувати увагу конкретної дитини, або
дітей на позитивні явища, зацікавити їх,**

знайти способи піднесення настрою дітей,

**знати елементарні способи розслаблення дитини у
стані нервового напруження.**

БЕЗПЕКА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Освітнє середовище, в якому перебувають дошкільники в нових соціальних умовах воєнного стану, має бути не лише безпечним, а й інформативним, цікавим, змістовним,

стимулювати

- когнітивний,
  - емоційно-ціннісний та
  - діяльнісно-поведінковий
- розвиток дітей.

❖ **Одна зі складових безпечного освітнього простору — інформаційна безпека дитини.**

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ДІТЕЙ

Вимоги до дорослих (педагогів, батьків)

- ❖ постійно спілкуватися з дітьми,
- ❖ бути поруч,
- ❖ відповідати на їхні запитання, враховуючи вікові особливості.

Відбір педагогами та батьками інформації, яка надається дошкільнику, має задовольняти його потреби

- ❖ у пізнанні світу
- ❖ сприяти повноцінному розвитку особистості.

Діти сприймають емоційні сигнали від дорослих, тому, говорячи про воєнні події, необхідно контролювати свої емоції.

- ❖ Для відчуття безпеки дітям можна запропонувати взяти свій особистий “тривожний” рюкзак, який заздалегідь готують батьки. До нього може входити улюблена іграшка з дому, фотографія сім’ї, інші речі, які заспокоюють малюка.

- ❖ **Обов'язково в кожній дитині має бути інформаційно-контактна картка, яку готують батьки. В ній зазначено П. І. Б. дитини, контактні дані батьків та близьких родичів (імена, телефони, адреси), інформація про можливі особливості, які зможуть допомогти зберегти здоров'я малюка у разі непередбачуваної ситуації.**
- ❖ **Вихователь готує загальний список дітей з особистою контактною інформацією про кожного вихованця.**

ПЕРЕБУВАННЯ В УКРИТТІ

У залежності від ситуації, умов та часу перебування в укритті дітям пропонують різноманітні активності

-
- *ігрову,*
- *пізнавальну,*
- *образотворчу,*
- *театралізовану та ін.*

Якщо діти стривожені через гучні звуки сирени, доречним буде переключити увагу дітей на інші звуки (хоровий спів або промовляння добре знайомого віршика, потішки, говоріння пошепки, імітація звуків тварин або природи, прослуховування дитячих музичних творів тощо.

ПЕРЕБУВАННЯ В УКРИТТІ

Важливо, щоб укриття в ЗДО були максимально комфортними для дітей дошкільного віку і нагадували звичні для дошкільників групові кімнати.

Під час облаштування приміщень слід керуватися принципом «не нашкодь» не обирати іграшок, які можуть видавати сигнали, схожі на звуки сирени чи плачу, не прикрашати повітряними кульками, які можуть лопнути зі звуком, схожим на вибух. Краще обрати м'які модулі, які під час ігор не видаватимуть зайвого шуму. Також варто не кричати й не створювати шумових ефектів:

- не грюкати дверима, не ляскати долонею по столу,
- не використовувати обладнання, яке видає різкі сигнали (дзвінок, бубон тощо).

ОСВІТНІ ПРОГРАМИ НА 2024/2025 Н.Р.

«Перелік навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих МОН України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2024/2025 навчальному році».

Комплексні програми

Навчально-методичний посібник «Парціальні програми дошкільної освіти: Реалізація змісту Державного стандарту дошкільної освіти»

Настільна книга вихователя дітей раннього віку

Навчально-методичний посібник

Автори: Гавриш Н., Васильєва С., Безсонова О., Курочка О.

Методичний посібник висвітлює основні питання організації освітньо-виховного процесу в групах раннього віку:

- підходи до планування освітньої роботи в розвивальному середовищі груп раннього віку;
- принципи організації освітнього процесу;
- методичні рекомендації та ефективні технології фізичного, мовленнєвого, художньо-естетичного розвитку малюків.

Подано

- планування освітнього процесу з дітьми третього року життя на рік,
- методичні рекомендації до організації адаптаційного періоду в групах раннього віку для педагогів і батьків.

Представлено

- календар спільних справ батьків і дітей (на весь рік).
- прогресивні практики освітньої роботи педагогів з дітьми раннього віку експериментальних дошкільних закладів, схарактеризовано ефективні засоби і технології раннього розвитку.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ, ПОДОЛАННЯ ОСВІТНІХ ВТРАТ

- Базовий компонент дошкільної освіти,
- «Методичні рекомендації до оновленого Базового компонента дошкільної освіти».

Принципи побудови освітнього процесу

- опосередковане навчання,
- діяльнісний підхід,
- партнерська взаємодія дитини та дорослого.

Планування освітньої діяльності

Наказ МОН «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності» (від 20.04.2015 № 446).

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ, ПОДОЛАННЯ ОСВІТНІХ ВТРАТ

Рекомендовано:

В календарні плани роботи додати до звичайних запланованих активностей резерв щоденних заходів, під час яких діти матимуть додаткову можливість розвивати основні види рухів (додаткові фізкультхвилинки, фізкультурні паузи, рухові хвилинки, гімнастичні етюди, рухові ситуації, флешмоби, розваги, оздоровчі акції тощо. Проводити як у період тривалого перебування дітей у місцях безпеки, так і на вулиці або в приміщенні ЗДО після виходу зі сховища.

В укриттях доречно розмістити спортивне обладнання для ігор малої та середньої рухової активності, самостійних рухових ігор дітей (підійти нестандартне обладнання).

ГРАНИЧНО ДОПУСТИМЕ НАВЧАЛЬНЕ НАВАНТАЖЕННЯ НА ДИТИНУ У ЗДО

Орієнтовні види діяльності за освітніми лініями	Орієнтовна кількість занять на тиждень за віковими групами				
	Ранн. вік (від 1 до 2 р)	I молодша (від 2 до 3 р)	II молодша (від 3 до 4 р)	середня (від 4 до 5 р)	старша (від 5 до 6 (7) р.)
Ознайомлення із соціумом	1	1	2	2	3
Ознайомлення з природним довкіллям	1	1	1	1	2
Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна тощо)	3	4	4	5	5
Сенсорний розвиток	2	2	-	-	-
Логіко-математичний розвиток	-	-	1	1	2
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	2	2	3	3	3
Здоров'я та фізичний розвиток*	2	2	3	3	3
Загальна кількість занять на тиждень	9	10	11	12	15
Додаткові освітні послуги на вибір батьків	-	-	3	4	5
Максимальна кількість занять на тиждень	9	10	14	16	20
Максимально допустиме навчальне навантаження на тиждень на дитину (в астрономічних годинах)**	1,3	1,4	3,5	5,3	8,3

ГРАНИЧНО ДОПУСТИМЕ НАВЧАЛЬНЕ НАВАНТАЖЕННЯ НА ДИТИНУ

Кількість занять у І-й половині дня в молодшій та середній групах не перевищує двох, у старшій - трьох організованих навчальних занять. У різновікових групах тривалість навчальних занять необхідно диференціювати, орієнтуючись на вік кожної дитини. **Тривалість перерв між заняттями - не менше 10 хвилин.**

Скороченню організованих форм навчальної діяльності (занять) сприяє **блочно-тематична організація освітнього процесу на засадах інтеграції**, (знижує навчальне навантаження на дітей). При цьому **тривалість інтегрованого заняття може збільшуватись за рахунок постійної зміни різних видів дитячої діяльності (на 5, 10, 15 хв. відповідно в молодшій, середній, старшій групах)**, проте **інтегроване заняття може замінити всі інші, крім занять з фізичної культури й музичного виховання. Тобто щодня можна проводити одне інтегроване заняття, закріплюючи набуті дітьми знання і вміння в різних видах дитячої діяльності протягом дня.**

ГРАНИЧНО ДОПУСТИМЕ НАВЧАЛЬНЕ НАВАНТАЖЕННЯ НА ДИТИНУ

Не дозволено вимагати від дітей виконання домашніх завдань.

Після денного сну діти можуть відвідувати гуртки, тривалість яких 15-25 хвилин залежно від віку дітей.

Недопустимо проводити заняття в гуртках за рахунок часу, відведеного на прогулянку та денний сон.

Фізичне виховання дітей ЗДО має складатися з: ранкової гімнастики; занять фізичною культурою; рухливих ігор та ігор спортивного характеру; загартування; фізкультурних хвилинок під час занять, фізкультурних пауз між заняттями; фізкультурних комплексів під час денної прогулянки.

Організоване навчання у формі фізкультурних занять слід проводити з 2-х років

Тривалість занять

для дітей у віці від 2 до 3 років - 15 хвилин;

від 3 до 4 років - 20-25 хвилин;

від 5 до 6(7) років - 25-30 хвилин.

Фізкультурні заняття для дітей дошкільного віку проводять не менше трьох разів на тиждень. У дні, коли немає занять з фізкультури, проводять фізкультурні комплекси під час денної прогулянки.

ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

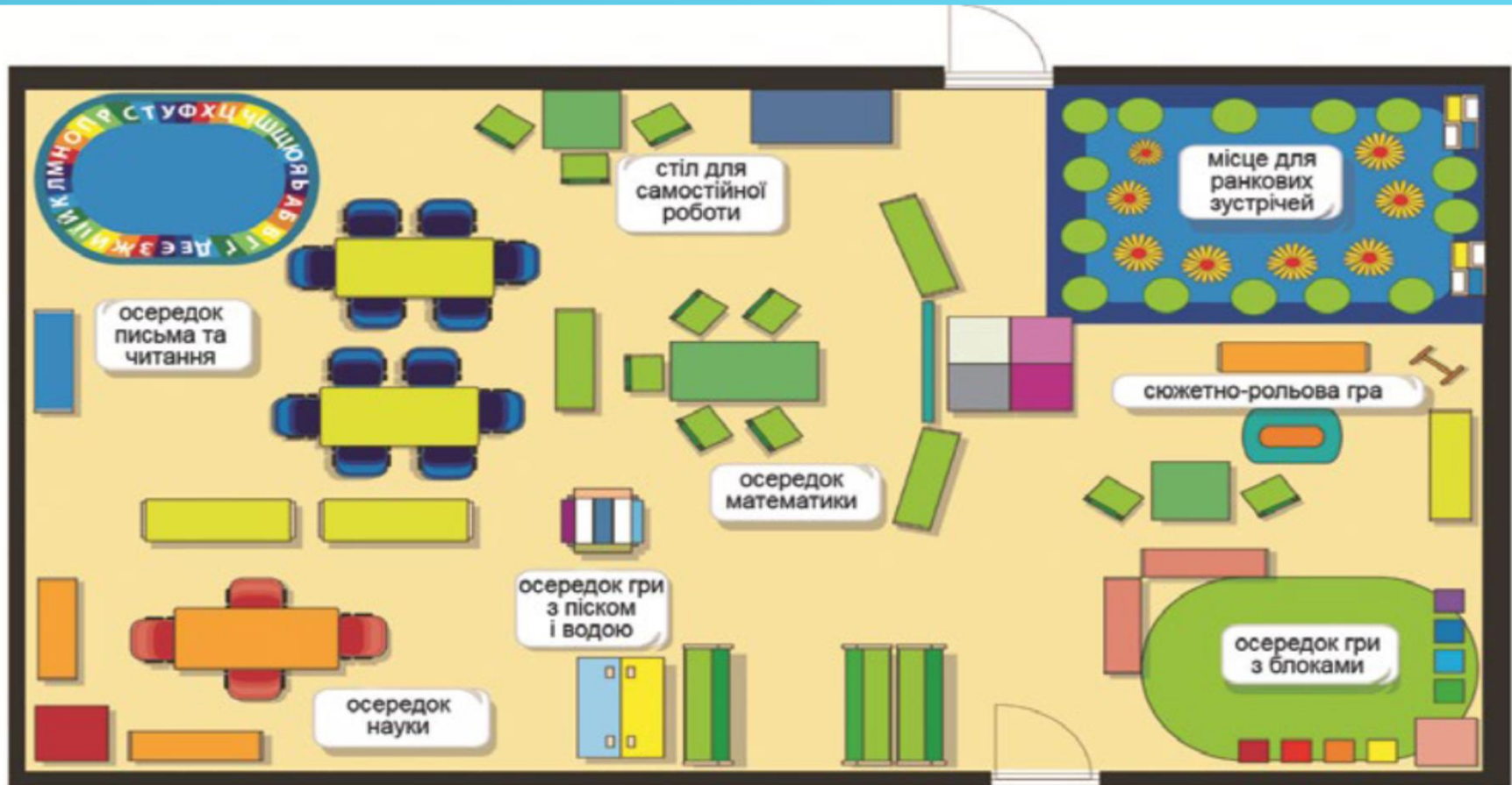
- ❖ очна
- ❖ змішана
- ❖ дистанційна

- Лист МОН «Про рекомендації для працівників закладів дошкільно Організація освітнього процесу в дистанційній формі і освіти на період дії воєнного стану в Україні» 02.04.2022 № 1/3845-22,
- Лист МОН «Про окремі питання діяльності закладів дошкільної освіти у 2022/2023 навчальному році» 27.07.2022 № 1/8504-22,
- Лист МОН «Про організацію безпечного освітнього простору в закладах дошкільної освіти та обладнання укриттів» 20.06.2023 № 1/8820-23.

Вимоги за напрямом «Освітнє середовище закладу дошкільної освіти» (ДСЯО):

- ▶ 1.1. Створення комфортних, безпечних, доступних і нешкідливих умов розвитку, виховання, навчання дітей та праці.
- ▶ 1.2. Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації.
- ▶ 1.3. Формування інклюзивного, безпечного, розвивального, мотивувального освітнього простору

ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ В ЗДО

Умовні позначки

Освітній простір - це комплекс психолого-педагогічних, матеріально-технічних, санітарно-гігієнічних, естетичних умов, що забезпечують організацію життя дітей у ЗДО

Освітній простір - це сфера взаємодії трьох суб'єктів

- ❖ *педагога, дитини, середовища*
- ❖ **Зона, куточок**- певний простір, що характеризується конкретними ознаками і має чітко окреслені межі.
- ❖ **Осередок** – місце зосередження певної діяльності.

- **ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ** — сукупність умов, способів і засобів їх реалізації для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей.

ОСВІТНІЙ ПРОСТІР ЗДО

Групові кімнати;

Музична зала з набором інструментів та аудіоапаратури;

Театральна зала;

Лекотека (ігрова кімната);

Етнографічний музей;

Комп'ютерно-ігровий комплекс

Укриття

ОСВІТНІЙ ПРОСТІР ЗДО

Фізкультурна зала;

Басейн з душем;

Зимовий сад;

Фізкультурний майданчик;

Екологічна або наукова міні-лабораторія;

Методичний і медичний кабінети;

Територія дитячого садка із садом, городом і квітниками тощо.

Складові середовища сучасного закладу освіти:

природне

соціальне

ігрове

Базові складові предметно-просторового середовища:

- модульні меблі, які діти можуть легко пересувати;
- відкриті полиці з доступними матеріалами;
- дошки або фліпчарти

ЗДО № 31 ВМР

ПРИНЦИПИ СТВОРЕННЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

- ✓ Насиченість, змістовність
- ✓ варіативність
- ✓ доступність
- ✓ безпечність
- ✓ дистанції, позиції при взаємодії
- ✓ гендерність
- ✓ вільного вибору
- ✓ трансформованість
- ✓ поліфункціональність
- ✓ етапність
- ✓ самостійності і творчості
- ✓ випереджаючого розвитку
- ✓ емоційного комфорту
- ✓ естетичності
- ✓ культуровідповідності

МІЖНАРОДНА МЕТОДИКА
«ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО
ПРОЦЕСУ В ЗДО (ECERS-3)»

Використання шкали ECERS-3 як орієнтира дасть змогу:

- ❖ сприяти індивідуалізації освіти;
- ❖ урізноманітнити види діяльності дітей у дитсадку;
- ❖ наголосити на важливості комунікації вихователів з дитиною;
- *підвищити значення середовища, в якому розвивається дитина.*
- Головна перевага методики - оцінюються не досягнення дітей, а освітнє середовище, яке їх оточує, характер взаємодії педагогів із дітьми та дітей між собою.
- Також шкала ECERS-3 дає змогу акцентувати увагу не на перевірці, а на дослідженні умов, створених для розвитку дитини“

ПЛАНУВАННЯ РОБОТИ З ПЕДАГОГАМИ

ECERS-3 передбачає **спостереження**

- за простором,
- за навчальною та ігровою діяльністю,
- за повсякденними практиками особистого догляду,
- за іншими елементами освітнього середовища.

- **ECERS-3** єдиний інструмент, який вивчає весь спектр чинників у навколишньому середовищі, що впливають на розвиток дітей.

**Якість освітнього середовища за ECERS
полягає в тому,**

як почувається дитина та

як пізнає світ,

чи безпечно їй емоційно та фізично,

**чи отримує приклади для наслідування з боку
дорослих, які її оточують,**

чи середовище дійсно доступне для дитини.

ECERS - 3

ПІДШКАЛИ

простір і вмеблювання;

повсякденні практики особистого догляду;

мовлення та грамотність;

види навчально-пізнавальної діяльності;

взаємодія;

структурування програми.

ПРОСТІР І ВМЕБЛЮВАННЯ

- ▶ Один із показників якості освітнього процесу в ЗДО — створення сучасного універсального дизайну, що робить його доступним, безпечним, розвивальним, орієнтованим на особистісний розвиток дитини задля реалізації її індивідуальної освітньої траєкторії. У цьому аспекті **пріоритетності набувають варіативні моделі організації освітнього процесу в ЗДО із застосуванням сучасних технологій, освітніх програм, послуг, предметно-ігрового обладнання.**

Параметр «Внутрішній простір».

Меблі — столи, стільці, шафки, крісла тощо — в групових приміщеннях не повинні перешкоджали доступу дітей до ігрових матеріалів.

Контролюйте природне освітлення приміщень:

їх потрібно оснастити шторами, жалюзі чи ролетами. Це дасть змогу дотримуватися вимог щодо рівня освітлення та температурного режиму у вікових групах і закладі загалом.

Слід організувати безбар'єрний доступ дітей з ООП до приміщень груп:

роздягальні, спальні, вбиральні, ігрових осередків та осередків за інтересами, майданчиків, фізкультурної та музичної зал.

Подбайте про відповідність ширини дверних отворів, зведіть до мінімуму висоту порогів, застосовуючи для цього спеціальні нерухомі накладки, а також подбайте про зручний механізм відчинення і зачинення дверей.

ПРОСТІР І ВМЕБЛЮВАННЯ

- ▶ Перевірте, чи укомплектовані групові кімнати меблями для **Параметр «Умеблювання для догляду, ігор і навчання»**.
- ▶ Я повсякденних практик, які відповідають віку та зросту всіх дітей конкретної групи.
- ▶ У приміщенні, де перебувають діти, повинно бути три та більше різновиди меблів, призначених для задоволення потреб усіх дітей у різних видах діяльності.

ПРОСТІР І ВМЕБЛЮВАННЯ

▶ Параметр «Облаштування групового простору для ігор і навчання».

Оновлення /вдосконалення змістового, технологічного та предметно-ігрового наповнення осередків діяльності за інтересами дітей.

Зонування тихих та гамірних осередків, у яких діти зможуть реалізувати власні потреби в діяльності та міжособистісній взаємодії;

Урізноманітнення тематики активностей дітей у таких осередках.

Облаштування в групових приміщеннях затишних куточки, наповнення їх м'якими меблями для релаксації та відпочинку дітей:

надувними кріслами,

диванними подушками,

матрацами, м'якими іграшками тощо.

ПРОСТІР І ВМЕБЛЮВАННЯ

- ▶ Щоб урізноманітнити тематику осередків за інтересами, враховуючи потреби та інтереси дітей, методика ECERS-3 орієнтує створити в груповій кімнаті щонайменше п'ять таких осередків.
- ▶ Також організуйте простір для ігор з кубиками, рольових, вільних ігор дітей.

ПРОСТІР І ВМЕБЛЮВАННЯ

Параметр «Візуальне оформлення простору, пов'язане з дітьми».

Простір, пов'язаний з дітьми, візуально можна оформити

світлинами дітей,

їхніми мистецькими роботами,

тривимірними моделями дитячих робіт,

матеріалами, що відповідають тематиці дня / тижня, індивідуальним інтересам та віковим особливостям.

Спонукайте вихователів залучати дітей старшого дошкільного віку до відбору елементів візуального простору та обговорення з ними можливих способів їх використання в повсякденному житті вікової групи.

ПРОСТІР І ВМЕБЛЮВАННЯ

- ▶ **Параметр «Простір для розвитку великої моторики».**
- ▶ Створіть простір для розвитку великої моторики дітей не лише у групових приміщеннях, а й на ігрових майданчиках.
  - ▶ Оновіть технологічне та предметно-ігрове забезпечення, що стимулює розвиток «7 різних умінь дітей»: штовхати / тягнути, висіти на руках, гойдатися, стрибати на двох ногах, стрибати на одній нозі, користуватися скакалкою та/або гімнастичним обручем, котити предмети в заданому напрямку, метати, ловити, кидати, підкидати вгору тощо.
- ▶ *Облаштуйте амортизаційні зони у місцях, де може відбуватися розвиток великої моторики дітей:*
  - ▶ у групових приміщеннях, фізкультурній і музичній залах,
  - ▶ ігрових осередках на майданчиках.
- ▶ Організуйте простір для розвитку великої моторики так, щоб на ньому можна було провести одночасно кілька ігор.

ПРОСТІР І ВМЕБЛЮВАННЯ

- ▶ **Параметр «Обладнання для розвитку великої моторики».** Урізноманітніть і кількісно збільште стаціонарне та переносне обладнання для розвитку великої моторики. Добираючи таке обладнання, враховуйте вікові та індивідуальні особливості дітей. Стежте, щоб обладнання для розвитку великої моторики було безпечне для дітей, встановлене й закріплене з урахуванням норм безпеки.
- ▶ Адаптуйте наявне обладнання для дітей з ООП та/або придбайте спеціальне обладнання для розвитку великої моторики таких дітей, враховуючи їхні нозології.

ПРОФЕСІЙНИЙ СТАНДАРТ “ВИХОВАТЕЛЬ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ”

- **19.10.2021** затв. Наказом Мінекономіки № 755-21
- Розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про дошкільну освіту»

20.12.2022 затв. Наказом МОН України № 1/15511 Методичні рекомендації до Професійного стандарту “Вихователь закладу дошкільної освіти»

Профстандарт містить перелік професійних компетентностей вихователя ЗДО, на основі яких оновлюються

- посадова інструкція,
- освітні програми,
- стандарти вищої та фахової передвищої освіти.

ПРОФЕСІЙНИЙ СТАНДАРТ ВИХОВАТЕЛЯ

Загальні компетентності (6)

- громадянська
- соціальна
- культурна
- лідерська
- підприємницька
- етична

Трудові функції (4)

А: Організація, забезпечення та реалізація освітнього процесу

Б: Участь у створенні, підтримці та розвитку здорового, безпечного, розвивального, інклюзивного освітнього середовища

В: Партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу

Г: Безперервний професійний розвиток

Професійні компетентності (11)

прогностична
організаційна
оцінювально-аналітична
предметно-методична

здоров'язбережувальна
на
проектувальна

психо-емоційна
педагогічне
партнерство
морально-етична

здатність до навчання
впродовж життя
Інформаційно-комунікаційна

ТРУДОВА ФУНКЦІЯ №2.

УЧАСТЬ У СТВОРЕННІ, ПІДТРИМЦІ ТА РОЗВИТКУ ЗДОРОВОГО, БЕЗПЕЧНОГО, РОЗВИВАЛЬНОГО, ІНКЛЮЗИВНОГО СЕРЕДОВИЩА

2.1. ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ

-покращувати знання такого змісту:

- основи пожежної безпеки, цивільного захисту та безпеки життєдіяльності, вимоги санітарного законодавства та нормативне забезпечення організації харчування;
- способи поведінки в небезпечних ситуаціях та фактори можливого ризику у приміщеннях і на території закладу освіти;
- симптоми, перебіг, способи передачі, інкубаційний період дитячих хвороб;
- порядок надання домедичної допомоги учасникам освітнього процесу;
- психологічна природа булінгу та способи його попередження, подолання.

2.2. ПРОЄКТУВАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ

вдосконалювати знання за такими напрямками:

- принципи універсального дизайну та розумного пристосування в організації освітнього середовища ЗДО;
- особливості та принципи організації та зонування освітнього простору;
- призначення та розвивальний потенціал навчально-методичного та ігрового наповнення освітнього середовища.

ОРГАНІЗАЦІОНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ

Здійснює усну та письмову комунікацію з учасниками освітнього процесу державною мовою		
Ураховує під час організації освітнього процесу індивідуальні особливості розвитку мовлення дітей		
Організовує освітній процес відповідно до вимог, встановлених нормативно-правовими документами		
Обирає та застосовує ефективні форми, методи, засоби організації освітньої взаємодії з дітьми		
Організовує ігрову (провідну) й інші види дитячої діяльності та підтримує види діяльності, ініційовані дитиною		
Забезпечує баланс між активностями, ініційованими вихователем, та самостійною діяльністю дітей		
Ураховує інтереси дітей під час організації освітнього процесу		
Вибудовує освітній процес із опорою на провідні види діяльності дітей раннього та дошкільного віку		
Використовує різні способи організації дітей — колективний, підгруповий, у парах, трійках тощо		
Дотримує вимог організації освітнього процесу на засадах інклюзії		
Адаптує та модифікує освітній процес відповідно до можливостей дітей з особливими освітніми потребами		
Створює в групі умови для взаємодії учасників освітнього процесу на засадах рівності та партнерства		

ОЦІНЮВАЛЬНО-АНАЛІТИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ

Дотримує вимог проведення моніторингових досліджень у дитячому садку		
Обирає відповідні цілям моніторингу критерії, індикатори, методи дослідження якості освітньої діяльності		
Визначає рівень сформованості компетентностей дітей відповідно до Державного стандарту дошкільної освіти		
Інтерпретує результати моніторингу якості освітньої діяльності, корегує відповідно до них організацію освітнього процесу		
ПРЕДМЕТНО-МЕТОДИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ		
Формує у здобувачів освіти основні компетентності відповідно до Державного стандарту дошкільної освіти		
Моделює освітній процес відповідно до вимог Державного стандарту дошкільної освіти та освітньої програми (-ам), яку обрав для роботи заклад дошкільної освіти		
Використовує різні освітні технології, щоб забезпечити освітні потреби дітей раннього та дошкільного віку		
Створює проблемні ситуації, у яких діти застосовують набуті знання, уміння й навички		
Забезпечує змінюваність видів дитячої діяльності — пізнавальна, ігрова, дослідницька, трудова		
Здійснює диференційований підхід до організації освітньої взаємодії з дітьми — наявні завдання, ігри та вправи різного рівня складності		

ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ

Організовує фізично та психологічно безпечне освітнє середовище		
Здійснює профілактично-просвітницьку роботу з учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності		
Уміє ідентифікувати, оцінювати ризики та адекватно реагувати на них		
Виявляє загальні симптоми дитячих хвороб, вчасно інформує про них медичного працівника та батьків дитини		
Створює в груповому приміщенні емоційно комфортну атмосферу, сприятливі умови для особистісного самовизначення в різних видах дитячої активності		
Здійснює просвітницьку діяльність, спрямовану на попередження булінгу в дитячому колективі		

ПРОЄКТУВАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ

Організовує предметно-розвивальне середовище відповідно до потреб та інтересів дітей		
Проектує в груповому приміщенні мобільні, поліфункціональні осередки для організованої та самостійної діяльності дітей		
Використовує матеріали та обладнання, що відповідають: <ul style="list-style-type: none"> • віковим особливостям дітей • санітарно-гігієнічним вимогам • дидактичним вимогам • вимогам щодо забезпечення надійності та безпечності їх використання		
Дотримує балансу у візуальній стимуляції — розумне використання кольорів, картинок, наочності та уникнення зайвого візуального шуму		

ЗМІНИ ДО ЗАКОНУ «ПРО ОСВІТУ»

- ▶ **Стаття 1** частина перша Основні терміни та їх визначення доповнено пунктами 8⁻¹ такого змісту:
  - ▶ "8⁻¹) здорове освітнє середовище - сукупність умов, заходів і правил у закладі освіти, що спрямовані:
    - ❖ на формування культури здорового способу життя (знань, навичок, здатності та усвідомленої потреби) в усіх учасників освітнього процесу і зміцнення здоров'я здобувачів освіти у безпечному освітньому середовищі, зокрема шляхом організації оптимального розподілу рухової активності, фізичних та інтелектуальних навантажень і відпочинку,
    - ❖ психологічного та/або психолого-педагогічного супроводу,
    - ❖ формування культури особистої гігієни, здорового харчування, безпекового, екологічного мислення та поведінки, у тому числі в інформаційному (зокрема цифровому) середовищі, культури діалогу та ненасильницької, безконфліктної комунікації,
    - ❖ проведення профілактичних і просвітницьких заходів,
    - ❖ застосування ергономічних підходів у створенні освітнього середовища";

ЗМІНИ ДО ЗАКОНУ «ПРО ОСВІТУ»

► стаття 1 частина перша (Основні терміни та їх визначення) доповнено пунктом 25⁻¹ такого змісту:

спеціальне освітнє середовище - сукупність спеціальних умов, форм, методів і засобів навчання та виховання (спеціального кадрового забезпечення та спеціальних дизайну, обладнання, допоміжного устаткування, програмного забезпечення, електронних додатків, техніки, літератури тощо), що створюються у спеціальних закладах освіти (спеціальних класах, групах) для уможливлення та/або полегшення здобуття освіти певними категоріями осіб з особливими освітніми потребами та спрямовані на забезпечення їхнього подальшого розвитку, навчання, соціалізації, самореалізації, праці та життя в інклюзивному (безбар'єрному) суспільстві";

ЗМІНИ ДО ЗАКОНУ «ПРО ОСВІТУ»

▶ **Стаття 53** Права та обов'язки здобувачів освіти: здобувачі освіти мають право на "безпечне, здорове та інклюзивне чи спеціальне освітнє середовище";

стаття 54 Права та обов'язки педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу:

- - педпрацівники мають право на "працю у безпечному та здоровому освітньому середовищі";
- ▶ - педпрацівники зобов'язані
- ▶ "сприяти розвитку здібностей здобувачів освіти, дбати про їхнє фізичне і психічне здоров'я, брати участь у забезпеченні та розвитку безпечного, здорового та інклюзивного чи спеціального освітнього середовища";

ЗМІНИ ДО ЗАКОНУ «ПРО ОСВІТУ»

стаття 55. Права та обов'язки батьків здобувачів освіти:

Батьки здобувачів освіти зобов'язані "сприяти створенню та розвитку в закладі освіти безпечного, здорового та інклюзивного чи спеціального освітнього середовища";

Використані джерела:

- 1.Професійний стандарт «Вихователь закладу дошкільної освіти» (Наказ Мінекономіки від 19.10.2021 №755-21.
2. Методичні рекомендації щодо впровадження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти» Лист МОН № 1/15511-22 від 20.12.22 року
- 3.Щомісячний журнал Цифрового видавництва МСFR «Вихователь-методист» № 12, 2023 р.(«Як оцінити рівень професійної компетентності вихователів», С. Бадер, Т. Коваленко))
4. Лист МОН від 02.04.2022 № 1/3845-22 «Про рекомендації для працівників закладів дошкільної освіти на період дії воєнного стану в Україні»
- 5.Лист МОН від 20.06.2023 № 1/8820 «Про організацію безпечного освітнього простору в закладах дошкільної освіти та обладнання укриттів».
- 6.Лист МОН №1/3737-22 від 29.03.22 року «Про забезпечення психологічного супроводу учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні»
7. «Середовище, що належить дітям: poradnik для педагогів ЗДО» ЮНІСЕФ, ВФ «Крок за кроком»,2019
- 8.Ольга Косенчук «Поліпшуємо якість освітнього процесу за допомогою методики ECERS-3. Журнал» Практика управління дошкільним закладом» № 3, 2023 (с. 16-23)

ГРУПОВЕ ПРИМІЩЕННЯ ЗДО № 31

УКРИТТЯ ЗДО № 47

ГРУПОВЕ ПРИМІЩЕННЯ ЗДО № 37

ГРУПОВЕ ПРИМІЩЕННЯ ЗДО № 4

ГРУПОВЕ ПРИМІЩЕННЯ ЗДО № 31

ТЕРИТОРІЯ ЗДО № 67

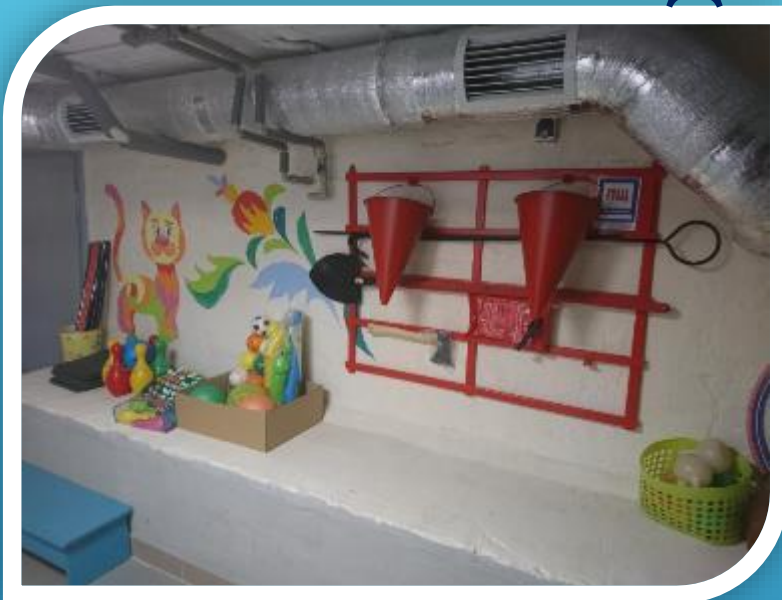
ТЕРИТОРІЯ ЗДО № 67

УКРИТТЯ

ЗДО № 47

ЗДО № 57

УКРИТТЯ ЗДО № 47

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

